

Stichting "Hulp in Bijzondere Omstandigheden"

secretariaat : Johansberg 10 4822 SG Breda
telefoon: 076 – 541 39 05
www.hibo-breda.nl
info.hibo@casema.nl

INGbank : 112.69.49
Kamer van Koophandel : nr. 41102118

JAARVERSLAG HIBO 2011

INHOUDSOPGAVE

0. Voorwoord
1. Doelstelling en werkwijze
- 2.1. Bestuur van de Stichting
3. Werkzaamheden in het verslagjaar
- 3.1. Specificatie van de aanvragen
- 3.2. Financiële hulpverlening
4. Balans
- 4.2. Balans per 31 december 2011
- 4.3. Toelichting op de balans
5. Tot slot

0. VOORWOORD

In het jaar 2011 hebben we ons vijfenzeventig jarig bestaan "gevierd". Een aantal sponsors stelde ons in de gelegenheid om deze viering, gekoppeld aan de jaarlijkse voorjaarsvergadering van de landelijke noodhulpfondsen in de Waalse kerk te doen plaats hebben. Vieren zette ik niet zomaar tussen aanhalingstekens. Het feit dat we nog steeds bestaan zou eigenlijk meer reden zijn tot een sombere reflectie dan tot een opgewekte viering met een hapje en een drankje.

Het feit dat het aantal aanvragen het laatste jaar is gestegen, geeft aan dat het nog steeds bitter nodig is dat er een fonds als het onze in Breda bij bijzondere noden, welke niet door voorliggende voorzieningen kunnen worden opgelost, hulp kan bieden, waar nodig zelfs binnen vierentwintig uur. Het aantal aanvragen, dat in het jaarverslag genoemd wordt, laat de crisishulp nog ongenoemd. Daarmee worden mensen in acute broodnood, zonder slaapplek of met andere noden met een bedrag van maximaal vijftig euro geholpen. Dit jaar waren dat er meer dan zeventig.

De toename van zowel mensen in acute nood als mensen, voor wie een aanvraag bij HiBO werd gedaan is een uitvloeisel van de economische nood, waarbij niet alleen mensen zonder inkomen, met of zonder

uitkering, maar ook mensen, die ten gevolge van de recessie hun werk of bedrijf verloren, een beroep op HiBO deden. Bij vijftien procent van alle mensen, die hulp nodig hadden, was sprake van hoge schulden. Velen waren al toegelaten tot een schuldsaneringstraject, waarin het maken van schulden ten enenmale verboden is. In een dergelijk keurslijf van een inkomen onder het minimum, kan elke bijkomende nood, of verborgen oude schuld, tot een mislukking van de oplossing leiden, waarbij HiBO meestal de enige instantie is die nog hulp kan bieden.

HiBO heeft in de loop van dit jaar een aantal ongeschreven wetten, zoals het feit dat we altijd uitsluitend nieuw witgoed vergoeden, moeten laten varen.

We hebben een inventarisatie gemaakt van leveranciers, bij wie met garantie diverse tweedehands zaken goedkoper te krijgen zijn. Deze hebben we op de HiBO-site gezet, die dit jaar tot stand kwam. Ook de aanvraagformulieren kunnen via de site gedownload worden.

Een vertekend beeld geeft het aantal afgewezen aanvragen. Sommigen waren woonachtig in andere streken van het land en hoorden niet tot onze doelgroep, anderen zijn wel degelijk geholpen door bemiddeling van HiBO. Men werd door- of soms terugverwezen naar instanties of voorliggende voorzieningen, die de benodigde hulp dan alsnog boden.

In deze tijd, waarin ook fondsen door wie wij in de gelegenheid worden gesteld de mensen in nood financieel te steunen, minder te besteden hebben, zijn wij bijzonder verheugd dat wij nooit tevergeefs een beroep op hen deden. We werden verrast door een aanzienlijke donatie van een ons tot dan onbekend fonds en zullen daarmee uiterst zorgvuldig omgaan. We hopen natuurlijk dat de plaatselijke organisaties, die ons jaarlijks een substantieel bedrag toevertrouwen ten bate van aanvragen uit een specifieke hoek, dat zullen blijven doen.

Zonder onze donateurs zouden we ons werk niet kunnen voortzetten en we zijn hen dan ook uitermate dankbaar voor hun ondersteuning, die we ook in de komende tijd hard nodig zullen hebben.

1. DOELSTELLING EN WERKWIJZE

De Stichting Hulp in Bijzondere Omstandigheden (HiBO) stelt zich ten doel: "het geheel of gedeeltelijk tegemoet komen aan materiële noden, voorzover voorliggende wettelijke sociale voorzieningen daarin niet of niet kunnen voorzien en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt en daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords."(artikel 2 statuten)

" Zij tracht dit doel te bereiken door het doen van giften en alle andere wettelijke daartoe geëigende middelen." (artikel 2 statuten)

De Stichting HiBO is opgericht op 18 mei 1936 en is door het Nationaal Fonds voor Bijzondere Noden erkend als hulpverlenende stichting. HiBO heeft geen eigen vermogen, maar financiert uit donaties of bemiddelt tussen hulpverleners en een aantal fondsen. Zeven van die fondsen verstrekken aan de stichting steeds een voorschot van waaruit het bestuur zelfstandig toekenningen kan doen. Hierover legt het bestuur aan die fondsen achteraf verantwoording af. HiBO ziet in overleg met de hulpverlener er op toe dat de cliënt de gelden op de juiste manier besteedt.

De Stichting richt zich, wat haar verzorgingsgebied betreft, op inwoners van de gemeente Breda (waaronder ook de kernen Bavel, Prinsenbeek, Teteringen en Ulvenhout), de inwoners van de gemeente Alphen-Chaam voor zover zij woonachtig zijn in de kernen Chaam, Galder en Strijbeek en de inwoners van de gemeente Baarle Nassau.

HiBO behandelt alleen aanvragen die afkomstig zijn van hulpverleners en niet van de cliënten rechtstreeks. Deze hulpverleners zijn erkend en actief in het maatschappelijk en psychosociaal werk, in de kerken, in de maatschappelijke opvang e.d. Zij doen deze aanvragen in het kader van hun begeleiding. Bij toekenning door HiBO wordt ook aan hen het geld beschikbaar gesteld. Hulp van HiBO kan pas worden aangevraagd als alle voorliggende wettelijke voorzieningen niet van toepassing blijken te zijn. HiBO hanteert geen algemene richtlijnen voor wat betreft het bestedingsdoel of de hoogte van het gevraagde bedrag. Elke aanvraag wordt zorgvuldig naar de individuele situatie beoordeeld. Uit de aanvraag moet duidelijk worden welke de bijzondere omstandigheden zijn waarin de betreffende cliënt verkeert. Besluiten over een individuele aanvraag hebben geen algemene werking. Het gevraagde dient op enigerlei wijze deel uit te maken van een hulpverleningsplan. Toekenningen zijn in principe eenmalig.

Het aanvraagformulier is te downloaden via de HiBO-website www.hibo-breda.nl en wordt digitaal verzonden naar het HiBO-secretariaat: info.hibo@casema.nl. De behandelingsduur is maximaal vier weken, bij spoed enkele dagen.

Op het aanvraagformulier moeten met instemming van de cliënt worden ingevuld: de personalia, de inkomsten en uitgaven en de eventuele schulden en schuldenregeling. Het vraagt naar de motivering van de aanvraag en of gebruik is gemaakt van voorliggende wettelijke voorzieningen.

HiBO neemt alleen aanvragen in behandeling als de client instemt met die aanvraag en ook HiBO gemachtigd is om noodzakelijke persoonsgegevens te gebruiken in een eventueel overleg met betrokken instanties. Deze machtiging acht HiBO opgenomen in het begeleidingsplan van de hulpverlener.

Vier voorbeelden van hulp in 2010

Wegens waanbeelden was een meneer bij de GGZ in behandeling. Hij meed echter deze zorg en haakte af. Hij stopte ook zijn budgetbeheer door de Kredietbank. Door zijn goklust ontstond een huurschuld en uitzetting dreigde.

Hulpverlening heeft zijn problematiek toch weer opgepakt. Er is nu beschermingsbewind en zijn vaste lasten worden via inhouding door Sociale Zaken betaald. Er is alleen nog een acute huurschuld. HiBO vindt deze situatie zwaarwegend, de aanpak van de hulpverlening goed en de voorgenomen bescherming en het beheer hoopvol. HiBO kende een bijdrage toe en gelukkig stabiliseert het leven van deze meneer.

Een gezin is gevlucht uit Irak en krijgt in Breda een woning. Door huiselijk geweld echter komen moeder en de twee kinderen in de crisisopvang. De terugkeer naar de eigen woning is onmogelijk. De dochter van 19 jaar komt in aanmerking voor "Kamers met Kansen" (begeleid wonen). Om haar zo'n kans te gunnen betaalde HiBO de eerste kamerhuur en de borg.

Een alleenstaande moeder met twee zoons is juist uit de WSNP, met een schone lei. Een budgetcoach helpt haar bij het overbruggen van budgetbeheer totaal naar zelfstandig beheer. Haar zoon van 16 heeft zodanige knieproblemen dat tijdelijk autovervoer naar school noodzakelijk is. Vergoeding is er niet voor en betalen kan ze het niet. Juist nu lenen is ongewenst. Inmiddels loopt het schoolverzuim zodanig op dat de schoolvoortgang in het gedrang komt.

Gezien de inspanningen tot regulering van het budget en het belang van de studie betaalde HiBO voor een periode het vervoer.

Een asielzoekster van 17 jaar is zwanger en verwacht binnenkort haar baby. De verwekker erkent het te verwachten kind maar verblijft in een asielzoekerscentrum elders en kan niet financieel bijdragen. Zij heeft geen inkomen en kan geen noodzakelijke babyspullen kopen. Ze mag tenslotte wel bij haar ouders en tal van broers en zussen blijven wonen, maar haar vader is arm en kan er geen tweede lening bij hebben. Bijzondere bijstand is niet mogelijk. HiBO kende geld toe voor de aanschaf van die babyspullen.

2.1. BESTUUR VAN DE STICHTING

In het bestuur zijn vertegenwoordigd het Instituut voor Maatschappelijk Welzijn, Vakdirectie Sociale Zaken van de gemeente Breda, de kerken, het onderwijs en de diaconale opvang. Op grond van ervaring en deskundigheid is het bestuur in staat om de aanvragen verantwoord te beoordelen. Bij HiBO zijn besturen, beoordelen en administreren in één

hand. De lijnen kunnen niet korter zijn. Bovendien is het bestuur elk moment beschikbaar. Er zijn geen bestuurskosten.

Het bestuur kwam in het verslagjaar twaalf keer bijeen, elke tweede vrijdag van de maand.

In het verslagjaar 2011 was het bestuur als volgt samengesteld:

mevr. J.M.L. Rookmaaker-van den Bent, voorzitter

dhr. A. Rietveld, vice-voorzitter

dhr. J. J. N. Jonk, secretaris

mevr. P. J. van den Bosch-Nieuwstraten, penningmeester

dhr. R. H. Snijders, lid

dhr. B. Vanmarcke, lid

dhr. G. Hollestelle, adviserend lid

Dhr. Vanmarcke is lid vanuit Instituut voor Maatschappelijk Welzijn en
dhr. Hollestelle is adviseur vanuit Sociale Zaken.

Samenwerkingsverband

HiBO is aangesloten bij de Stichting Samenwerking voor Bijzondere Noden. Dit is een landelijk beraad van stichtingen met een vergelijkbare doelstelling en werkwijze. Ze zijn gevestigd in Amsterdam, Breda, Leiden, Den Haag, Utrecht, Delft, Enschede, Waalwijk, Zwolle, Rotterdam, Haarlem, Friesland, Nieuwegein, Uithoorn en Huizen.

Met haar oprichtingsdatum van 18 mei 1936 is HiBO Breda van deze fondsen de oudste.

Relatie tot onze geldgevers

Ook in 2011 continueerden zeven plaatselijke fondsen hun financiële bijdrage. We konden daarenboven ook een beroep doen op de Pierre de Jonge sr. Foundation. De landelijke fondsen handhaafden allemaal hun toekenningenbeleid. Verheugend is ook dat we regelmatig van particulieren gelden ontvingen.

3. WERKZAAMHEDEN IN HET VERSLAGJAAR

3.1. Specificatie van de aanvragen

3.1.1. De aanvragen:

	2007	2008	2009	2010	2011
ingediende aanvragen	124	154	154	159	193
afgewezen of ingetrokken	21	23	21	29	39
doorverwezen	13	11	19	27	31
toegekend	90	120	114	103	123

3.1.2. De aanvragen waren afkomstig van

instelling	2009	2010	2011
Instituut Maatschappelijk Welzijn	57	38	67
Stg. Maatschappelijke Opvang	50	53	57
Particulieren	1	4	7
Jeugdbescherming/Tender	3	2	6
De Zuidwester		2	5
Prisma	3	1	4
MEE West Brabant	1	4	3
Sociaal Raadsliden/Juridisch Loket	3	1	3
Gem. Sociale Zaken Kredietbank	1	1	3
Kerken		1	3
SOVAK	3		3
Careyn Thuiszorg Breda	6	14	2
Stg. Kick	7	5	2
ATD Vierde Wereld		3	2
GGD/GGZ/ACT-team	3	2	2
Stg. Leergeld	1	1	2
Fiom		1	2
Humanitas		1	2
Schoolmaatschappelijk Werk			2
Novadic kentron			2
Arts, psychiater			2
Impegnon			2
Diaconaal Centrum Annahuis		4	1
Weggeefwinkel Help ons Helpen		4	1
WIJ	1	2	1
Amarant	1		1
Samen naar Werk		1	1
AMC Erasmus		1	1
NSWAC		1	1
Mooi			1
AMW Veluwe			1
BSW			1
Villa Boerebont		3	
Nieuwkomers en Vluchtelingenwerk	4	2	
Valkenhorst	2	2	
ASVZ	2	2	
Zorg Brabant		1	
De Gouden Cirkel		1	
VIA		1	
Surpluswelzijn	2		
Marokkaans Welzijn	1		

leerplichtambtenaar	1		
totaal	154	159	193

3.1.3. Bron van inkomen van degenen voor wie een aanvraag werd gedaan:

inkomen	2009	2010	2011
geen ink.	13%	18%	13%
WWB e.d.	66%	56%	59%
AOW	12%	5%	2%
WW/WIA	2%	14%	13%
salaris	7%	7%	13%

3.1.4. Leeftijd en burgerlijke staat van degenen voor wie een aanvraag werd gedaan:

leef- tijd	aantal aan- vragen		alleen- staand		alleen- staand met kind		gehuwd		gehuwd met kind	
	'10	'11	'10	'11	'10	'11	'10	'11	'10	'11
tm 19	14	16	9	16	4				1	
20-29	34	31	22	13	10	14			2	4
30-39	34	34	13	12	10	15			11	7
40-49	34	58	20	27	3	19		3	11	9
50-59	28	41	19	27	5	7	2	3	2	4
60-69	9	9	7	4		1	2	2		2
70 >	6	4	5	4			1			
totaal	159	193	95	103	32	56	5	8	27	26

3.1.5. Nadere gegevens over de aanvragen

- Het aantal aanvragen nam in vergelijking met 2010 met 21% toe. Oorzaken: toegenomen naamsbekendheid sinds de start van de HiBO-website, meer vervolgaanvragen per cliënt, toename van de schuldenproblematiek, versoering van de bijzondere bijstand, toename van arme werkenden.
- Van de 193 aanvragen werd net als in 2010 36% afgewezen of doorverwezen. Dat laatste meestal vanwege niet-benutte voorliggende voorzieningen. Redenen voor afwijzing: de aanvraag kwam van buiten het HiBO-verzorgingsgebied of op inhoudelijke gronden. Het aantal toegekende aanvragen in 2011 nam toe met 20% in vergelijking met 2010.
- Als burgerlijke staat is ook in dit verslag samengevoegd: alleenstaand, ongehuwd, gescheiden en weduwe (-naar). Te onderscheiden naar wel

- of niet inwonende kinderen. Daarmee de trend volgend dat hulpverleners vaak de praktische leefsituatie opgeven.
- De 193 aanvragen betroffen 124 keer een vrouw en 69 keer een man. Bij de vrouwen was dat een toename van 47%, bij de mannen bleef het nagenoeg gelijk.
 - Het aantal aanvragen voor jongeren nam iets toe, maar nam voor ouderen ook nu iets af. In verhouding bereikt HiBO weinig ouderen.
 - Het ging 34 keer om gehuwden/samenwonenden en 159 keer om alleenstaanden of één-oudergezinnen. Vergeleken met 2009 en 2010 is het aantal alleenstaanden/één-oudergezinnen met 28% toegenomen.
 - Ongeveer 25% van de aanvragen betrof cliënten van niet-Nederlandse herkomst. Dat is opmerkelijk gezien de trend: 2008: 60%, 2009: 40%, 2010: 40%, 2011: 25%.
 - Het aantal cliënten dat (tijdelijk) geen inkomen heeft, nam af. Redenen voor gebrek aan een inkomen zijn: jongeren onder de 18 jaar, dak- en thuislozen, voor wie nog een uitkering aangevraagd moet worden, geen aansluiting bij wisseling van werk en uitkering, mensen in crisisopvang en failliete ZZP-ers die in afwachting van een uitkering eerst een belastingaangifte moeten doen en daarvoor geen geld hebben.
 - Van de 193 cliënten had 75% schulden: 30% tot € 5000; 30% tot € 15000; 30% tot € 40000 en 10% hoger. De gemiddelde schuld per cliënt nam ook in 2011 toe.
 - Vrijwel iedereen met schulden heeft enige vorm van budgetbegeleiding of budgetbeheer. Meestal is er dan een schuldsanering of is die in aanvraag bij de Kredietbank. Van alle aanvragen is evenals in 2010 21% in de WSNP (Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen).
 - Het aantal aanvragen voor mensen met een aan werken gerelateerd inkomen steeg ook nu: 2009: 9%, 2010: 21% en 2011: 26%.

Opmerking

Voor het trekken van algemene conclusies is het aantal aanvragen te beperkt, ze komen van veel verschillende hulpverleners en representeren slechts een moment in het proces van de hulpverlening.

3.2. Financiële hulpverlening

3.2.1. Overzicht van de afgelopen 5 jaar:

	2007	2008	2009	2010	2011
toegekende aanvragen	90	120	114	103	123
totaal toegekend bedrag	52.723	56348	45745	50.247	56720*
gemiddeld per aanvraag	585	469	401	487	461

* na aftrek van een doorgeefgift en rente

3.2.2. Overzicht van de inkomsten en onttrekkingen aan reserves in 2011

HiBO heeft ter financiering van individuele toekenningen voor een deel deze direct bij fondsen aangevraagd. Voor een ander deel zijn de toekenningen onttrokken aan voorschotten die door de desbetreffende fondsen ter beschikking werden gesteld.

Ontvangen van fondsen	26324,55
Onttrokken aan reservefondsen	30785,75
Reservefonds 2011	3000,00
Ontvangen rente	361,23
Nog in aanvraag	2608,46
totaal	60079,99

3.2.3. Overzicht van de uitgaven in 2011

woninginrichting	15188,25
medische kosten	2470,70
witgoed	2781,00
kleding	3225,00
kinderen	4198,10
vervoer	2058,00
computers	480,00
levensonderhoud	567,00
diversen	6333,52
schulden	19338,72
legitimatie	829,61
crisisuitgaven	2082,40
bureaunkosten	527,69
totaal	60079,99

3.2.4. Opmerkingen m.b.t. de financiële gegevens 2011

Aan de 123 toegekende aanvragen werd per aanvraag gemiddeld € 461,- uitgegeven. HiBO hanteert bij toekenning voor goederen bedragen die - gebaseerd zijn op functionaliteit.

Crisisuitgaven: Het betreft hier uitgaven gedaan in 2011. De gelden zijn besteed aan 73 Bredase mensen/gezinnen die door ontredde of door uitblijven van hun uitkering geen inkomen hadden. Zij kregen bedragen die variëren van 3 tot 50 euro. Het geld is verstrekt door hulpverleners van het Instituut voor Maatschappelijk Welzijn in Breda.

Het betrof echte crisissituaties. Daar valt onder: eetgeld, kleding, schoenen, nachtopvang, medicijnen, vervoer e.d. Daarmee wordt in eerste instantie een acute, schrijnende nood opgelost als eerste stap naar een duurzamere oplossing.

4. BALANS

4.1. Balans per 31 december 2011

Aktiva	31-12-2011	Passiva	31-12-2011
omschrijving		omschrijving	
ING betaalrekening	2.965,01	Reserve fondsen	27416,18
ING spaarrekening	25.602,39	Nog uit te betalen	3714,30
Nog in aanvraag	2.608,46	Stichtingskapitaal	45,38
Totalen	31175,86		31175,86

4.2. Toelichting op de balans

Een externe kascontrolecommissie overlegde op 9 februari 2012 een goedkeurende verklaring omtrent de verificatie van de financiële stukken over 2011.

HIBO richt zich op bijzondere omstandigheden. Vaak is daarbij sprake van een acute situatie waar snel financieel geholpen moet worden. HIBO heeft echter geen eigen vermogen of bezittingen. Wij vragen het geld aan bij diverse fondsen. Maar het kan even duren voordat die fondsen onze aanvraag behandeld hebben. HIBO schiet het geld dan voor aan de cliënt. Een aantal fondsen verstrekt ons bestuur een voorschot. HIBO besteedt dit aan de beoogde doelgroep en geeft verantwoording achteraf. Een van die fondsen fungeert als garantiefonds.

HiBO maakt voor haar vergaderingen en kopieerwerk dankbaar gebruik van gratis ter beschikking gestelde faciliteiten van het Instituut voor Maatschappelijk Welzijn en van de Vakdirectie Sociale Zaken van de gemeente Breda. De bureaunkosten zijn daardoor beperkt tot postzegels, enveloppen e.d. Bestuurskosten zijn er niet.

5. Tot slot

Zonder hulp van allen die met het Stichtingsbestuur van de HIBO hebben samengewerkt, was het niet mogelijk datgene te doen waarvan in dit verslag sprake is.

Vermeld dienen te worden: al degenen die onze stichting financiële hulp hebben geboden en al de hulpverleners van de genoemde instellingen die door hun beroep op onze stichting hun cliënten hebben kunnen helpen. Dank ook aan de Vakdirectie Sociale Zaken Breda voor de openhartige samenwerking die een effectieve en snelle behandeling van aanvragen mogelijk maakte.

Wij hopen dat de samenwerking met u allen ook in de toekomst kan worden voortgezet.

Breda, mei 2012

J. M. L. Rookmaaker-van den Bent, voorzitter

J. J. N. Jonk, secretaris

P.J. van den Bosch-Nieuwstraten, penningmeester